

IZVJEŠTAJ O RADU
AGENCIJE ZA PREVENCIJU KORUPCIJE I
KOORDINACIJU BORBE PROTIV KORUPCIJE

za period od 01.07.2023. do 31.12.2023. godine

Istočno Sarajevo, mart 2024. godine

Sadržaj

I.	UVOD I OSNOVNE INFORMACIJE.....	4
II.	MEHANIZMI KOORDINACIJE I PREVENCIJA KORUPCIJE.....	4
II.1.	Jačanje mehanizama koordinacije borbe protiv korupcije	6
1.1.	Strateško planiranje i monitoring provedbe antikorupcijskih politika na nivou BiH	6
1.2.	Razvoj strateških antikorupcijskih dokumenata na nivou entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	7
1.3.	Profesionalizacija tijela za sprečavanje korupcije (TSK) u BiH	8
1.4.	Saradnja Agencije sa tijelima za sprečavanje korupcije (TSK)	8
1.5.	Planovi za borbu protiv korupcije za 2023. godinu	9
II.2.	Razvoj mehanizama za efikasno postupanje u vezi sa prijavama korupcije i	10
	zaštitom prijavitelja korupcije	10
2.1.	Razvoj mehanizama za efikasno postupanje u vezi sa prijavama korupcije	10
2.2.	Primjena Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije	13
2.3.	Planovi integriteta i realizacija mjera iz usvojenih planova integriteta	14
2.4.	Edukacije iz oblasti prevencije korupcije.....	18
2.5.	Memorandumi o razumijevanju.....	19
III.	MEĐUNARODNA SARADNJA	21
3.1.	Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini	21
3.2.	Ured UN-a za droge i kriminal u Beču (UNODC).....	23
3.3.	OECD - Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj	24
3.4.	EPAC/EACN (evropski partneri protiv korupcije/evropska kontakt mreža za	26
	borbu protiv korupcije)	26
3.5.	Komisija za saradnju sa NATO-om Bosne i Hercegovine	26
3.6.	RAI (Regionalna antikorupcijska inicijativa)	27
IV.	SARADNJA SA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA	27
4.1.	Savjetodavni tim za reviziju i koordinaciju implementacije UN Konvencije za borbu protiv korupcije (UNCAC) u BiH	28

V. POSTUPANJE PO ZAHTJEVIMA U SKLADU SA ZAKONOM O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U BIH	29
VI. SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	30
VII. MATERIJALNO-FINANCIJSKI ASPEKT, Ljudski RESURSI, INSTITUCIONALNI RAZVOJ, TRANSPARENTNOST RADA	30
7.1. Materijalno-financijski aspekt rada, revizija, FUK	30
7.2. Ljudski resursi	31
7.3. Unapređenje transparentnosti web stranice Agencije	32

I. UVOD I OSNOVNE INFORMACIJE

▪ Cilj izvještavanja

Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa odredbama Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljem tekstu: Zakon o Agenciji)¹ dva puta godišnje dostavlja Komisiji za izbor i praćenje rada Agencije izvještaje o radu. Ovaj izvještaj obuhvata aktivnosti Agencije od 01.07.2023.godine do 31.12.2023. godine i odnosi se na ispunjavanje osnovnih nadležnosti Agencije u skladu sa Zakonom o Agenciji.

▪ O Agenciji

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na 69. sjednici, održanoj 30. decembra 2009. godine, i na 40. sjednici Doma naroda, održanoj istog dana usvojio je Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“ broj 103/09).

Zakon je donesen s ciljem prevencije utjecaja korupcije na razvoj demokratije i poštivanja osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i utjecaja na podrivanje ekonomskog i privrednog razvoja Bosne i Hercegovine, te svih ostalih oblika utjecaja na društvene vrijednosti, kao i za koordinaciju borbe protiv korupcije.

Prema Zakonu, Agencija je nezavisna i samostalna upravna organizacija, koja za svoj rad odgovara Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. U skladu sa članom 6. stav 3. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 116. sjednici, održanoj 09. marta 2010. godine, donijelo Odluku („Službeni glasnik BiH“ broj broj 43/10) kojom je utvrđeno da je sjedište Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u Istočnom Sarajevu.

II. MEHANIZMI KOORDINACIJE I PREVENCIJA KORUPCIJE

▪ Opis i ciljevi

Cilj unapređenja koordinacijskih mehanizama u borbi protiv korupcije jeste poboljšanje efikasnosti i djelotvornosti borbe protiv korupcije na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Cilj preventivnih mehanizama korupcije ogleda se u naporima da se smanji prostor za koruptivna

¹Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 69. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. decembra 2009. godine i na 40. sjednici Doma naroda, održanoj 30. decembra 2009. godine, usvojila je Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije -Zakon objavljen u "Službenom glasniku BiH" broj 103/09, Izmjene i dopune Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije objavljene u „Službenom glasniku BiH“, broj 58/13.

djelovanja i podizanje i jačanje svijesti cjelokupnog društva razvojem senzibiliteta na štetne posljedice korupcije, jačanje integriteta i odgovornosti, te jačanje otpornosti na participaciju u koruptivnim aktivnostima.

Navedeni ciljevi se postižu kroz strateško planiranje koje obezbjeđuje i unaprjeđuje saradnju Agencije sa relevantnim institucijama, domaćim i međunarodim organizacijama, organizacijama civilnog društva i medijima kroz ključne elemente:

- **Strateško planiranje antikorupcijskih politika u Bosni i Hercegovini**
Strateško planiranje omogućava koordinaciju relevantnih aktera u provođenju antikorupcijskih politika i aktivnosti.
- **Sinergija između različitih institucija u antikoruptivnom sistemu u BiH**
Koordinacija pruža platformu za bolju saradnju između različitih institucija i tijela u borbi protiv korupcije u BiH, uključujući pravosudne organe, agencije za provedbu zakona, organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije relevantne u borbi protiv korupcije. Cilj je osigurati koordiniranu provedbu politika i ciljeva protiv korupcije, uz poboljšanu razmjenu informacija i primjenu efikasnih preventivnih alata radi eliminisanja uzroka koruptivnih aktivnosti.
- **Regionalnu i međunarodnu saradnju**
Unapređenje koordinacije uključuje saradnju i sa regionalnim i međunarodnim organizacijama i institucijama koje djeluju u oblasti borbe protiv korupcije i prevencije korupcije, uz aktivnu ulogu Agencije unutar antikorupcijskih mehanizama i asocijacija u borbi na suzbijanju korupcije na regionalnoj i globalnoj razini.
- **Razmjena informacija**
Efikasna koordinacija omogućava razmjenu informacija između vlasti i državnih tijela radi boljeg razumijevanja koruptivnih mreža i povezanih slučajeva korupcije.
- **Prevenција korupcije i podizanje svijesti**
Koordinacija potiče razvoj, provedbu i nadzor nad preventivnim antikorupcijskim aktivnostima, uključujući identifikaciju i analizu koruptivnih rizika te propusta u propisima i procedurama. Također, doprinosi podizanju svijesti među različitim ciljnim grupam o štetnosti korupcije i ulozi svakog pojedinca u suzbijanju tog problema.
- **Transparentnost i odgovornost:**
Koordinacija doprinosi povećanju transparentnosti u borbi protiv korupcije, što je ključno za povjerenje građana u institucije i jačanje odgovornosti svih aktera u suzbijanju korupcije.

II.1. Jačanje mehanizama koordinacije borbe protiv korupcije

1.1. Strateško planiranje i monitoring provedbe antikorupcijskih politika na nivou BiH

Strateški prioritet BiH je pristupanje Evropskoj uniji, u tom smislu izrada i usvajanje Strategije i Akcionog plana za njeno provođenje je u skladu sa 14 ključnih prioriteta² koje BiH treba ispuniti za članstvo koji podrazumijevaju i uvažavanje kriterija broj sedam: „*Jačati prevenciju i borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, uključujući pranje novca i terorizam.*“

U izvještaju GRECO-a za peti krug usklađenosti Bosne i Hercegovine, izražena je zabrinutost i žaljenje zbog nepostojanja usvojenih strateških dokumenata za prevenciju korupcije i borbu protiv korupcije na nivou Bosne i Hercegovine.

S obzirom na činjenicu da su Strategija za borbu protiv korupcije za period 2015-2019. i Akcioni plana za njenu provedbu istekli, te nije usvojena nova državna strategija, u izvještajnom periodu je evidentan nedostatak strateške politike i sistemskog pristupa borbi protiv korupcije na nivou Bosne i Hercegovine.

Uvažavajući Zaključak Vijeća ministara BiH³ o pripremi Strategije za borbu protiv korupcije za period 2024- 2028 i Akcionog plana za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2024 – 2028, Agencija je u izvještajnom periodu poduzela slijedeće potrebne aktivnosti:

- **Pripremila Nacrt Odluke o imenovanju Radne grupe** za izradu Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028 i Akcijskog plana 2024-2028, koju je Vijeće ministara BiH dana 20.11.2023. godine na 29. sjednici usvojilo;
- U skladu sa donijetom Odlukom **organizirala 1. konstituirajuću radnu sjednicu Radne grupe**, koja je održana u Konjicu u periodu 20.12.-22.12.2023. godine.
Na sjednici je usvojen Poslovnik o radu Radne grupe, te način i vremenski rokovi za daljnji rad Radne grupe na izradi strateškog dokumenta.
Ova sjednica odvijala se u okviru organizirane međunarodne konferencije na kojoj su predstavljeni različiti pristupi i metodologije za izradu strategija i akcijskih planova, te su razmijenjena iskustva i dobre prakse u regiji i predstavljena određena pozitivna međunarodna iskustva.

Aktivnosti organizacije i rada Radne grupe u Konjicu podržali su Programski ured UNODC-ja u Bosni i Hercegovini, Misija OSCE-a i Transparency International-a u Bosni i Hercegovini.

▪ Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Nedostatak strateškog okvira borbe protiv korupcije na nivou BiH od 2020.godine do danas utječe na planiranje aktivnosti i rad Agencije da izvršava jednu od svojih zakonskih obaveza - koordinaciju i nadzor nad provođenjem Strategije i Akcijskog plana, kao i pruža mišljenja i smjernica o njihovoj provedbi.

² https://www.dei.gov.ba/uploads/documents/prevod-misljenja-evropske-komisije-o-zahtjevu-bosne-i-hercegovine-za-clanstvo-u-evropskoj-uniji-compressed_1602154579.pdf

³ Zaključak sa 11. sjednice Vijeća ministara BiH održane 11.5.2023. godine.

Stoga je glavni prioritet nastaviti aktivno proces izrade Strategiju za borbu protiv korupcije za period 2024-2028. godine i pratećeg Akcijskog plana, kako bi Agencija pravovremeno ispunila obvezu prema Odluci Vijeću ministara BiH, te se u konačnici i usvojio ovaj strateški dokument, koji će omogućiti daljnji efikasniji i efektivniji rad Agencije na aktivnostima borbe protiv korupcije.

1.2. Razvoj strateških antikorupcijskih dokumenata na nivou entiteta, kantona i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Ova aktivnost u periodu 1.7.–31.12.2023.godine nastavljena je kroz saradnja u oblasti planiranja antikorupcijskih politika, mjerljivo brojem održanih radno-konsultativnih sastanaka, te zaprimljenih zahtjeva i datih mišljenja od strane Agencije o antikorupcijskim politikama na pojedinačnim nivoima vlasti u BiH.

Ističemo da je u izvještajnom periodu usvojena Strategija za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona za period 2023-2027. i prateći Akcioni plan, dok je proces izrade strateških antikorupcijskih dokumenata na preostalim nivoima, gdje isti nedostaju, u toku.

U nastavku je prikaz aktivnosti vezan za proces koordiniranog razvoja antikorupcijskih dokumenata u BiH u referentnom periodu planiranja politika 2020-2024.

Tablica 1. Pregledi datih mišljenja/usvojenih antikorupcijskih politika za period 2020-2024.

Nivoi vlasti u BiH	Broj ukupno datih mišljenja (period planiranja antikorupcijskih politika 2020.-2024.)		Broj usvojenih antikorupcijskih politika	
	Strategija	Akcioni plan	Strategija	Akcioni plan
Federacija BiH	-	✓	-	✓
Republika Srpska	-	-	-	-
Brčko distrikt BiH	✓	✓	✓	✓
Zeničko-dobojski kanton	✓	✓	✓	✓
Hercegovačko-neretvanski kanton	✓	✓	✓	✓
Tuzlanski kanton	✓	✓	✓	✓
Srednjobosanski kanton	✓	✓	✓	✓
Posavski kanton	✓	✓	✓	✓
Kanton Sarajevo	✓	✓	✓	✓
Unsko-sanski kanton	✓	✓	✓	✓
Kanton 10	✓	✓	✓	✓
Bosansko-podrinjski kanton Goražde	-	-	-	-
Zapadno-hercegovački kanton	-	-	✓	✓
Ukupno	9	10	10	11

1.3. Profesionalizacija tijela za sprečavanje korupcije (TSK) u BiH

S obzirom na zakonske obaveze vezane za uspostavu tijela za sprečavanje korupcije⁴, Agencija dosljedno podržava i potiče proces normiranja i jačanja institucionalne pozicije ovih tijela.

Prema EU preporukama proces profesionalizacije tijela na svim nivoima vlasti u BiH predviđen je sa krajem 2024. godine.

U nastavku je pregled broja profesionaliziranih tijela u BiH na dan 31.12.2023. godine.

Tablica 2. Pregled broja profesionaliziranih tijela u BiH

Nivo vlasti u BiH	Profesionalna struktura tijela	
	Da	Ne
Bosna i Hercegovina	Da	
Federacija BiH		Ne
Republika Srpska		Ne
Brčko distrikt BiH	Da	
Kanton Sarajevo	Da	
Tuzlanski kanton	Da	
Zeničko-dobojski kanton	Da	
Unsko-sanski kanton	Da	
Kanton 10	Da	
Posavski kanton		Ne
Hercegovačko-neretvanski kanton		Ne
Srednjobosanski kanton		Ne
Bosansko-podrinjski kanton Goražde		Ne
Zapadno-hercegovački kanton		Ne
Ukupno	7	7

1.4. Saradnja Agencije sa tijelima za sprečavanje korupcije (TSK)

U saradnji s Uredom za međunarodnu borbu protiv narkotika i provedbu zakona (INL), Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u BiH, Agencija je, nakon dužeg perioda zastoja u ovoj zakonom propisanoj nadležnosti, organizirala **Koordinacijski sastanak** antikorupcijskih timova (08. i 09.11.2023.). Ovaj događaj označava značajan iskorak omogućavajući razmjenu

⁴ Član 23. stav 1. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije koji glasi: „Entiteti, kantoni i Brčko Distrikt BiH mogu odrediti novu ili postojeću upravnu strukturu koja će biti zadužena za sprečavanje korupcije, izradu i provođenje strategije za borbu protiv korupcije i akcionih planova u tom entitetu ili Brčko Distriktu BiH.“

informacija, dijeljenje najboljih praksi i prenos specifičnih antikoruptivnih alata između Agencije i tijela/ureda za borbu protiv korupcije u BiH. Cilj sastanka, osim međusobne razmjene informacija u vezi sa procesom profesionalizacije tijela, budućih izazova i razvoja strateškog okvira borbe protiv korupcije, bio je i oživljavanje saradnje Agencije i tijela koja je proteklih godina bila na nezadovoljavajućem nivou. Također, prezentirane su dobre prakse kada je riječ o prevenciji korupcije u BiH, Smjernice za primjenu kriterija kod dodjele sredstava organizacijama civilnog društva iz budžeta institucija BiH, inoviranju procesa postupanja Agencije po prijavama korupcije, kao i on-line izradi planova integriteta i mogućnosti uspostavljanja registra rizika od korupcije u institucijama BiH. Agencija je preuzela obavezu da intenzivno podržava sva tijela/urede širom BiH u konkretnim aktivnostima borbe protiv korupcije.

Postignuti dogovori i planirane aktivnosti predstavljaju bitan doprinos Agencije u unapređenju borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini. Partnerstvo s relevantnim akterima, uključujući Delegaciju EU, Misiju OSCE-a, Ambasadu Sjedinjenih Američkih Država i druge međunarodne organizacije, ključno je za postizanje zadanih ciljeva.

1.5. Planovi za borbu protiv korupcije za 2023. godinu

Svrha izrade Planova za borbu protiv korupcije jeste konkretizacija i operacionalizacija definiranih politika borbe protiv korupcije na nivou pojedinačnih institucija kao provodioca. Kroz izradu ovih planova, relevantne institucije postižu veću transparentnost, odgovornost i integritet u javnom sektoru, što utiče i na jačanje povjerenja građana.

Također, izrada Planova za borbu protiv korupcije pruža okvir za koordiniraniji i sveobuhvatniji odgovor institucija na problem korupcije.

Imajući u vidu odsustvo strateškog okvira za borbu protiv korupcije u BiH, Agencija je putem Smjernica za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH pružila metodološko mapiranje procesa strateškog razvoja politika borbe protiv korupcije, a iste koristila i kao osnovni alat za izradu i usvajanje pojedinačnih planova za borbu protiv korupcije u institucijama BiH.

U izvještajnom periodu su data četiri mišljenja o planovima za borbu protiv korupcije, i to sljedećim institucijama:

- Ministarstvu spoljnje trgovine i ekonomskih odnosa BiH;
- Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika BiH;
- Parlamentarnoj skupštini BiH;
- Kancelarija koordinatora za reformu javne uprave u BiH.

Održane su dvije edukacije putem Microsoft Teams platforme dana 22. i 23. 11. 2023. godine **na temu "Izrada i sprovođenje planova integriteta i planova borbe protiv korupcije"**. Ciljna grupa obuhvatala je koordinate radnih grupa za izradu planova integriteta, osobe imenovane za nadzor nad sprovođenjem tih planova, te kontakt osobe za planove borbe protiv korupcije na nivou institucija BiH. Predavači iz Agencije upoznali su učesnike sa predstojećim aktivnostima Agencije, posebno izradom nacrta Strategije za borbu protiv korupcije za period 2024-2028. godine i Akcionog plana za njeno sprovođenje. Istaknuta je važnost razmjene informacija i koordinirane saradnje sa svim akterima u prevenciji korupcije.

Agencija je u 2022. godini pokrenula aktivnost izrade planova za borbu protiv korupcije na nivou institucija BiH, kao i imenovanje ili obnavljanje kontakata tačaka za saradnju s Agencijom. Proces koji je započet 2022. godine u potpunosti je sproveden u ovom izvještajnom periodu.

Također, u toku ovog perioda od institucije na nivou BiH koja to nije dostavila u predviđenom periodu, zatraženo je da imenuje kontakt tačku.

Pored toga, organizovane su redovne obuke za kontakt tačke tokom decembra 2023. godine.

II.2. Razvoj mehanizama za efikasno postupanje u vezi sa prijavama korupcije i zaštitom prijavitelja korupcije

2.1. Razvoj mehanizama za efikasno postupanje u vezi sa prijavama korupcije

Razvoj mehanizama za efikasno postupanje u vezi sa prijavama korupcije uključuje uspostavljanje jasnih procedura za prijavljivanje koruptivnih radnji, osiguravanje adekvatne obrade prijave, kao i stvaranje pretpostavki za efikasno pružanje zaštite osobama koje prijavljuju korupciju. Ova oblast obuhvata izradu i implementaciju sistema za prikupljanje, praćenje i analizu prijave korupcije, kao i osiguravanje transparentnosti i odgovornosti u procesu postupanja sa prijavama. Osim toga, ova oblast može uključivati i edukaciju relevantnih aktera o postupanju sa prijavama korupcije, kao i promociju kulture integriteta i odgovornosti u javnom sektoru. Kroz razvoj ovih mehanizama, cilj je unaprijediti efikasnost borbe protiv korupcije i jačati povjerenje građana u institucije.

U periodu od 01.07.2023. do 31.12.2023. godine Agencija je zaprimila **ukupno 41 podnesak** (prijavu) koji sadrži indicije koruptivnog ponašanja, putem različitih prijemnih kanala: pošte, kontakt e-maila, telefonski i lično. To čini 44% od ukupnog broja prijave tokom 2023. godine.

Tablica 3. Pregled zaprimljenih prijava za period 01.07. -31.12.2023. godine

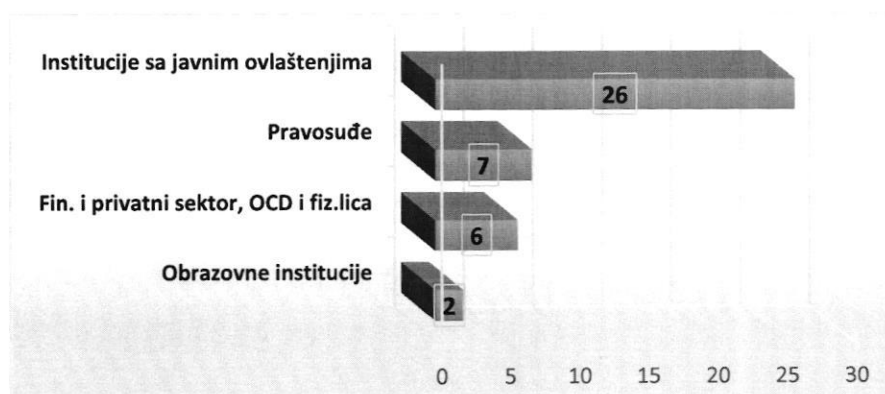
Institucija	Broj podnesaka	Opis indicija krivičnog djela /prekršaja/nepravilnosti u radu
Institucije sa javnim ovlaštenjima na svim nivoima vlasti u BiH, općinske i gradske uprave	26	<ul style="list-style-type: none"> - Primanje poklona i drugih oblika koristi - Davanje poklona i drugih oblika koristi - Zloupotreba položaja ili ovlasti - Pronevjera u službi - Prevara u službi - Nesavjestan rad u službi - Krivotvorenje službene isprave - Protuzakonita naplata i isplata - Sukob interesa, Nezakonito imenovanje - Nepravilnosti u provođenju konkursne procedure

		- Nepravilnosti u vezi realizacije javnih nabavki
Visoko, sudsko i tužilačko vijeće BiH (VSTV) i pravosudni organi na svim nivoima u BiH	7	- Zloupotreba položaja ili ovlasti - Nepravilnosti u radu - Primanje dara i drugih oblika koristi
Finansijski i privatni sektor, organizacije civilnog društva i fizička lica	6	- Zloupotreba položaja ili ovlasti - Primanje dara i drugih oblika koristi - Nesavjesno privredno poslovanje - Nepravilnosti u radu - Nepravilnosti u provođenju konkursne procedure
Obrazovne institucije	2	- Nepravilnosti u provođenju konkursne procedure - Primanje dara i drugih oblika koristi
UKUPNO	41	

Agencija je u skladu sa svojim nadležnostima, a u skladu sa principima profesionalnosti, jednakosti i pravovremenosti, analizirala svaku pristiglu prijavu i na osnovu Zakona o Agenciji pravovremeno rezultat rada sa podnesenom prijavom je prosljedila nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini na daljnje postupanje.

Grafikon 1. Pregled zaprimljenih prijava prema sektorima na koje se odnose za period 01.07.- 31.12.2023.godine

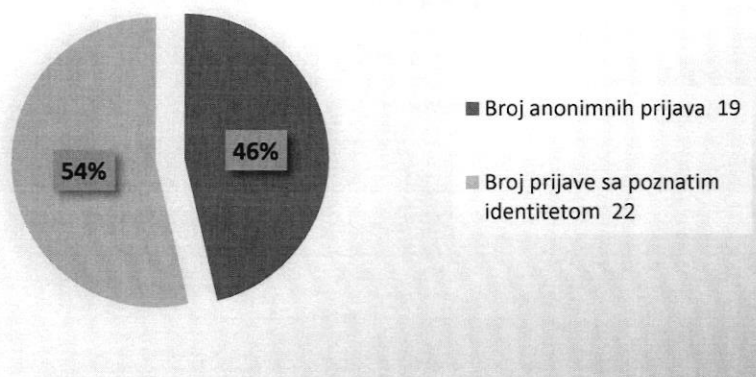

Na temelju analize ukupno zaprimljenog broja prijavi u izvještajnom periodu, kao i analize informacija i podataka iz samih prijavi može se konstatirati da se zaprimljene prijave za koruptivno ponašanja odnose u značajnom broju na institucije sa javnim ovlastima 26 prijavi ili 63%, na pravosuđe 7 prijavi ili 17%, privatni sektor, nevladin sektor i fizička lica 6 prijavi ili 15%, te 2 prijavi ili 5% koje se odnose na obrazovne institucije.

U prijavama su iskazane sumnje na počinjenje slijedećih koruptivnih krivičnih djela i nepravilnosti u radu: *primanje poklona i drugih oblika koristi, davanje poklona i drugih oblika*

koristi, zloupotreba položaja ili ovlasti, pronevjera u službi, prevara u službi, nesavjestan rad u službi, krivotvorenje službene isprave, protuzakonita naplata i isplata, sukob interesa, nezakonito imenovanje i nepravilnosti u provođenju konkursne procedure.

Grafikon 2. Pregled zaprimljenih podnesaka u odnosu na kriterij anonimnosti za periodu 01.07.- 31.12.2023.godine

Na osnovu kriterija anonimnosti prijave može se konstatirati da je od ukupnog 41 podnesene prijave, njih **19 (ili 46 %)** zaprimljenih je bilo anonimnog karaktera, dok su **22 (ili 54 %)** bilo sa poznatim identitetom prijavitelja.

U izvještajnom periodu, Agencija je zaprimila ukupno **15 povratnih odgovora i/ili izjašnjenja** od različitih institucija, pri čemu je najveći broj povratnih odgovora stigao od nadležnih ..tužilaštava u BiH.

U osam (8) zaprimljenih odgovora od nadležnih tužilaštava, utvrđeno je da prijave podnositelja ne sadrže dovoljno informacija o krivičnim radnjama koje bi omogućile pokretanje istrage.

Iako je broj podnesenih prijava relativno nizak i u izvještajnom periodu, kao i na godišnjoj razini, ipak može se naglasiti da je u ovom periodu u okviru saradnje s USAID JACA Projektom „Pravosuđe protiv korupcije u BiH“, realizirana aktivnost na unapređenju saradnje s tužilaštvima u BiH vezano za kvalitetu samih prijava, posebno u segmentu standardizacije procedura i poboljšanja alata za efikasnu obradu samih prijava, pa su očekivanja da će prijave biti kvalitetnije pripremljene i obrađene za slanje prema nadležnim tužilaštvima, a samim tim i unaprijeđeni ukupni rezultati kroz povratne informacije.

Realizirane aktivnosti po navedenom projektu rezultirale su sačinjavanjem novih obrazaca za prijavu korupcije, te Uputstvom za njihovo popunjavanje, kako za prijavitelje tako i za same službenike Agencije koji rade na ovim poslovima.

Također, uz podršku USAID JACA Projekta održan je i online sastanak, gdje su tijelima za borbu protiv korupcije na ostalim nivoima u BiH predstavljeni novi obrasci za postupanju po prijavama korupcije.

▪ Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Uzimajući u obzir prethodna iskustva u radu, sagledavajući postignute rezultate i trenutnu funkcionalnost sektora koja se bavi ovom oblasti ističemo određene izazove pred Agencijom u narednom periodu koji se mogu iskazati kroz:

- Nedovoljan nivo znanja prijavitelja o načinu i postupku prijave korupcije;
- Ograničeni ljudski potencijali unutar Agencije koji se bave zaprimanjem, obradom, analizom i prosljeđivanjem prijava, što može utjecati i na kvalitet suradnje sa tužilaštvima;
- Uspostavljanje prakse u analizi pravomoćnih sudskih presuda vezanih za koruptivna krivična djela, s posebnim osvrtom na presude vezane za podneske Agencije i tijela za sprječavanje korupcije u BiH;
- Uspostava mogućnosti prijaviteljima da prijave korupcije elektronskim putem kroz aplikaciju, koja bi nudila obrasce sa uputstvom za popunu čime bi se podsticali prijavitelji da dostave što preciznije i konkretnije informacije u svojim predstavkama, te bi se tako unaprijedila kvaliteta prijava.

Preporuke za prevazilaženje navedenih izazova uključuju: vidljivost Agencije i mehanizama koji se nude za prijavu korupcije, povećanje svijesti prijavitelja korupcije, jačanju saradnje između kontakt tačaka i Agencije, kontinuirane obuke i edukacije osoblja Agencije, razvoj e-pristupa i softverskih rješenja za online prijavu korupcije, razvoj analitičkih kapaciteta unutar Agencije, uspostava i razvoj registra prijava korupcije.

2.2. Primjena Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije

Svrha provedbe Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije uključuje pružanje systemske zaštite licima koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH. Kroz ovu oblast, cilj je stvoriti sigurno i povjerljivo okruženje koje potiče ljude da prijave korupciju bez straha od posljedica.

U izvještajnom periodu Agencija je proaktivno nadzirala primjenu Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH u slučajevima već dodijeljenih statusa zaštićenih prijavitelja korupcije, s ciljem preventivnog djelovanja. Održavana je redovna i neposredna komunikacija sa svim zaštićenim prijaviteljima korupcije kako bi se pratio postupak provedbe Zakona.

Tokom izvještajnog perioda nije bilo zahtjeva za dodjelu statusa zaštićenog prijavitelja korupcije u institucijama BiH.

U cilju unaprijeđenja postojećeg zakonskog okvira o zaštiti prijavitelja korupcije u institucijama BiH, a u skladu sa EU preporukama, **Agencija je organizovala Okrugli sto na temu "Izmjene i dopune Zakona o zaštiti zviždača"**⁵ s ciljem da okupi predstavnike relevantnih institucija i

⁵ Okrugli stol je održan 27.10.2023. godine u Zgradi Parlamentarne skupštine BiH

predstavi ključne aktivnosti u ovoj oblasti, fokusirajući se na zadnju EU direktivu o zaštiti zviždača (2019-1937) i moguće izmjene zakona.

Uz predstavnike Agencije na ovom događaju aktivno su sudjelovali predstavnici Ministarstva pravde BiH, Suda BiH, Tužilaštva BiH, Ureda za reviziju institucija BiH i Generalnog sekretarijata Vijeća ministara BiH.

Rezultat razgovora i stručnih rasprava sa ovog Okruglog stola pretočeni su u nekoliko slijedećih zaključaka na kojima je potrebno dalje raditi:

- Neophodnost unapređenja zakonodavnog okvira za zaštitu zviždača na nivou institucija BiH;
- Puna podrška Agenciji i Ministarstvu pravde BiH da pokrenu aktivnosti kako bi se unaprijedili mehanizmi zaštite zviždača na nivou institucija BiH;
- Neophodnost osiguranja interresornog pristupa i potpunog uključivanja referentnih institucija BiH, međunarodnih partnera i relevantnih organizacija civilnog društva u proces pripreme izmjena i dopuna Zakona.

▪ Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Tokom implementacije Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH, identificirani su određeni izazovi u primjeni zaštite zviždača koji se ogledaju u:

- Nedovoljna informisanost/ animiranost kategorije lica na koje se primjenjuje Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH;
- Potreba za unapređenjem Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH, posebno u sferi dodjele statusa, definisanja dobre vjere tj. razumnog vjerovanja, kao i definisanje potencijalne zloupotrebe statusa Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH.

Slijedom EU preporuka o potrebi usklađivanja ovog zakonskog okvira sa međunarodnim standardima, kao i i praktično uočenih poteškoća u primjeni samog Zakona neophodno je pristupiti pripremi prijedloga za izmjene i dopune Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH.

2.3. Planovi integriteta i realizacija mjera iz usvojenih planova integriteta

U skladu s Pravilima za izradu i provođenje plana integriteta u institucijama u Bosni i Hercegovini, Agencija ima konsultativnu ulogu kada je u pitanju izrada planova integriteta, te vrši nadzor nad provođenjem mjera iz planova integriteta. Sastavni dio Pravila jeste i Model plana integriteta koji predstavlja ogledni primjerak kako plan integriteta treba izgledati. Pored navedenih dokumenata, kreirani su i ogledni primjerci upitnika za samoprocjenu integriteta unutar institucija i to:

- Upitnik za institucije;
- Upitnik za institucije za provođenje zakona;
- Upitnik za visokoškolske ustanove;
- Upitnik za obrazovne institucije - škole i obdaništa;

- Upitnik za sektor zdravstva.⁶

Cilj plana integriteta je objektivna samoprocjena koja ne znači priznanje postojanja korupcije ili drugih nepravilnosti u instituciji, već spoznaja i identifikacija *moćnosti i nedostataka* koji mogu dovesti do korupcije i drugih nepravilnosti u radu institucije.

Objavlivanjem dokumenata sistemski se uređuje procedura izrade i usvajanja plana integriteta kao i provođenja mjera i preporuka za poboljšanje integriteta unutar institucije kao i način izvještavanja institucija prema Agenciji gdje ova institucija preuzima ulogu koordinirajućeg i kontrolnog tijela s obzirom na to da institucijama pruža stručno-konsultativnu pomoć prilikom izrade dokumenta te vrši kontrolu nad realizacijom mjera za poboljšanje integriteta u institucijama.

Plan integriteta je preventivni ankorupcijski mehanizam čiji cilj nije rješavanje pojedinačnih slučajeva korupcije, niti procjena integriteta pojedinaca unutar institucije već uspostavljanje mehanizama koji će uticati na smanjenje rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti u svim oblastima funkcionisanja institucije. Prateći savremene trendove digitalizacije procesa izrade Plana integriteta, Agencija je poduzela niz aktivnosti usmjerenih ka inoviranju CRA (*Corruption Risk Assessment*) aplikacije za elektronsku izradu plana integriteta i sačinavanje registra rizika. Uspostavljanjem CRA aplikacije i stavljanjem u puni operativni kapacitet većina ovih izazova bi bila uspješno prevaziđena. CRA aplikacija ima za cilj da obezbijedi efikasniju izradu planova integriteta, olakšava nadzor nad provođenjem planova integriteta, omogućava registar rizika na korupciju, kao i javnu dostupnost analitičkih podataka.

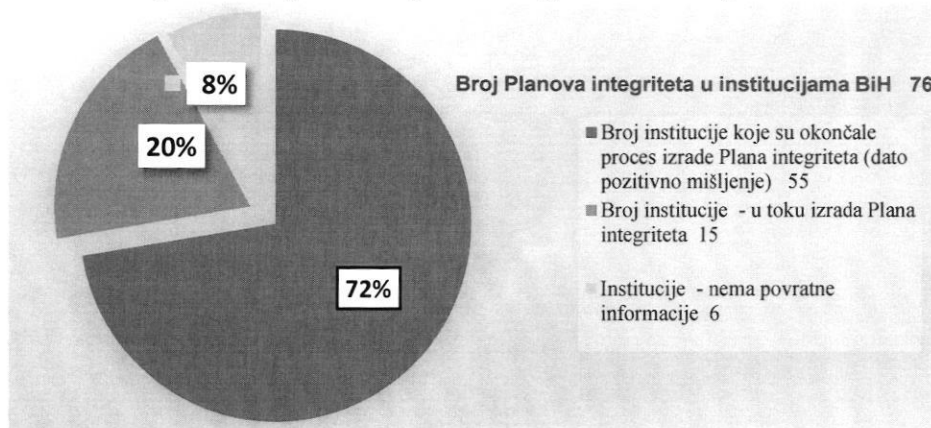
▪ Rezultati rada

Agencija je nadležna da koordinira proces izrade planova integriteta za sve strukture uprave u Bosni i Hercegovini, počevši od državnog nivoa pa sve do jedinica lokalne samouprave.

U nastavku je dat pregled izrade planova integriteta po strukturi državnog upravljanja zaključno sa 31.12.2023. godine.

⁶ Primjerci upitnika dostupni klikom na link: http://apik.ba/zakoni-i-drugi-akti/Plan_integriteta/Archive.aspx?langTag=bs-BA&template_id=196&pageIndex=1 uz napomenu da su ovo samo ogledni primjerci upitnika za samoprocjenu integriteta te da su radne grupe formirane unutar institucija slobodne da iste koriguju, u skladu sa vlastitim potrebama.

Grafikon 3. Pregled izrade planova integriteta u institucijama BiH

Na osnovu dostavljenih podataka od institucija BiH, izdvojene su najznačajnije oblasti djelovanja institucija u okviru kojih se identificiraju i analiziraju rizici koji su predmet analize kroz izradu planova integriteta.

Tablica 4. Pregled oblasti djelovanja i rizici iz planova integriteta

<p>Specifične (posebne) oblasti</p>	<p>Specifične (posebne) oblasti institucija definisane su posebnim nadležnostima koje svaka institucija posebno posjeduje, a zasnovane su na zakonima. Specifične (posebne) oblasti su oblasti radi kojih je institucija, na osnovu posebnog zakona, osnovana. Svaka institucija je za sebe izdvojila vlastite specifične oblasti koje je detaljno analizirala kroz vlastite planove integriteta.</p>
<p>Zajedničke oblasti (oblasti koje se smatraju zajedničkim za sve institucije i podložne su nepravilnostima i koruptivnom dejstvu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje/rukovođenje institucijom • Upravljanje materijalno – finansijskim sredstvima; • Javne nabavke • Upravljanje dokumentacijom/Kancelarijsko poslovanje • Upravljanje kadrovima (ljudskim resursima); • Sigurnost • Etika i lični integritet • Sukob interesa; • Prijem poklona; • Postupanje po prijavama korupcije; • Zaštita uzbunjivača

Uzimajući u obzir često ograničene kapacitete tijela za sprečavanje korupcije kao i njihove *ad hoc* mandate, Agencija pruža stručnu pomoć i koordinira proces izrade planova integriteta i na ostalim nivoima upravne strukture u Bosni i Hercegovini

U nastavku izvještaja slijedi pregled institucija na ostalim nivoima upravljanja koje su započele, odnosno koje su okončale proces izrade planova integriteta.

Tablica 5. Pregled broja započetih i okončanih procesa izrade planova integriteta na ostalim nivoima u BiH za period 01.07.-31.12.2023.godine

Nivo upravne strukture u Bosni i Hercegovini	Započet proces izrade Plana integriteta	Završen proces izrada plana integriteta i Agencija dala mišljenje
Federacija Bosne i Hercegovine	7	22
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	6	4
Tuzlanski kanton	8	20
Unsko-sanski kanton	1	6
Bosansko-podrinjski kanton	1	
Posavski kanton	1	4
Kanton Sarajevo	12	7
Hercegovačko-neretvanski kanton	1	5
Kanton 10.	2	10
Jedinice lokalne samouprave (JLS)	4	14

Tijekom izvještajnog perioda održane su edukacija i radno-konsultativni sastanci na temu izrade planova integriteta u institucijama u BiH i to:

- Gender centar FBIH;
- Državna agencija za istrage i zaštitu;
- Ministarstvo vanjskih poslova BiH;
- *In house* edukacija Federalni zavod za zapošljavanje;
- Služba za poslove sa strancima;
- Edukacija za koordinateure za izradu planova integriteta i kontakt osobe za koomunikaciju sa Agencijom institucija Posavskog kantona;
- Edukacija za koordinateure za izradu planova integriteta i kontakt osobe za koomunikaciju sa Agencijom institucija ZDK;
- Edukacija za koordinateure za izradu planova integriteta i kontakt osobe za koomunikaciju sa Agencijom javnih institucija BiH (radi velikog broja zainteresiranih za učešće, edukacija održavana u dva termina).

▪ Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Glavni izazovi kada je u pitanju izrada planova integriteta je nedostatak zakonskih odredbi kojima se predviđa obaveza izrade planova integriteta, kako bi institucije ozbiljno i odgovorno pristupile izradi i provođenju istih. Također, značajan nedostatak i izazov za Agenciju je nedostatak online aplikacije za izradu i praćenje provođenja planova integriteta.

Digitalizacija izrade i praćenja planova integriteta bi značajno ubrzala proces, doprinijela adekvatnijem praćenju i nadzoru.

Izazovi unutar institucija koje donose planove integriteta prvenstveno se ogledaju u imenovanju koordinatora i članova radnih grupa. U velikom broju institucija većinu posla obavlja isključivo koordinator, a izrada dokumenta je kompleksan i detaljan zadatak. Česta izmjena koordinatora u

institucijama otežava kontinuitet u radu. Efikasna realizacija mjera podrazumijeva da se za svaku mjeru pojedinačno odredi odgovorna osoba, kao i rokovi za realizaciju predloženih mjera.

Prateći savremene trendove digitalizacije procesa izrade Plana integriteta, Agencija je poduzela niz aktivnosti usmjerenih ka inoviranju CRA (*Corruption Risk Assessment*) aplikacije za elektronsku izradu plana integriteta i sačinavanje registra rizika. Osnovna prepreka u procesu dovršavanja digitalizacije procesa izrade i praćenja planova integriteta je nedostatak finansijskih sredstava. Uspostavljanjem CRA aplikacije i stavljanjem u puni operativni kapacitet većina ovih izazova bi bila uspješno prevaziđena.

2.4. Edukacije iz oblasti prevencije korupcije

S ciljem prevencije korupcije, podizanja svijesti javnosti o netoleranciji na korupciju i štetnosti korupcije, a u skladu sa zakonskim nadležnostima Agencija razvija i provodi edukativne programe i projekte, bilo samostalno ili u saradnji sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama, te organizacijama civilnog društva i akademskom zajednicom.

- Rezultati rada

U izvještajnom periodu, a naslanjajući se na dosadašnju praksu rada, Agencija je provela projekat Javnog poziva za učenike osnovnih i srednjih škola u cilju podizanja svijesti djece i mladih o štetnosti pojave korupcije. Javni poziv za učešće učenika osnovnih i srednjih škola se provodi kontinuirano od 2017. godine i do sada je obuhvatio 1926 učenika.

U skladu sa principima inovacije i digitalizacije u 2023. godini Agencija je inovirala Javni poziv uvodeći digitalnu izradu radova za učenike srednjih škola u dvije kategorije „fotografija i kratki video do 30 sekundi“, dok su za učenike osnovnih škola u Bosni i Hercegovini zadržane kategorije „likovni i literarni rad“.

U 2023. godini Javni poziv je objavljen pod nazivom „Knjiga pravde“.

Grafikon 4. Pregled broja učeničkih radova po javnom pozivu za 2023.godinu

U grafičkom prikazu predstavljen je broj pristiglih radova po kategorijama.

Tako od ukupno pristiglih 138 radova, u izbor za nagrade sudjelovala su 123 rada, dok preostalih 15 radova nije ušlo u izbor zbog neblagovremenih prijava ili neispunjenosti drugih uslova javnog poziva.

Od broja radova koji su ušli u izbor 90 učeničkih radova odnosi se na radove učenika iz osnovnih škola, a 32 pristigla rada su pristigla i z srednjih škola.

Dodijeljena je jedna posebna nagrada učesniku koji pohađa Javnu ustanovu Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju „Vladimir Nazor“ u Sarajevu.

Svečana dodjela nagrada s ciljem jačanja javne svijesti je održana 18.12.2023. godine u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, koja je uključivala kroskurikularnu radionicu „Integritet i hemija“.

U cilju promoviranja vrijednosti etike i integriteta Agencija svake godine izrađuje kalendare i promo film koji sadrže najbolje radove, te se isti dostavljaju učenicima i školama koje oni pohađaju. Nove prakse inovacije i digitalizacije uključuju dostupnost radova u online sferi.

Realizacija i postignuti rezultati u sistemskom preventivnom djelovanju Agencije u izvještajnom periodu odvijali su se *inclass i online*, kroz slijedeće edukacije stručnog usavršavanja nastavnog kadra u oblasti antikorupcije, etike i integriteta:

- dana 21.08.2023.godine održana je online edukacija za 14 učesnika iz Posavskog kantona, koji su uspješno završili edukaciju iz tri aktuelne teme koje doprinose provođenju kroskurikularne oblasti „*Antikorupcija* u osnovnim i srednjim školama“.
Teme koje su obrađene na ovoj edukaciji jesu: „Uloga obrazovanja u prevenciji korupcije“, „Prevencija korupcije u novoj obrazovnoj paradigmi“, „Ishodi učenja za kroskurikularnu oblast *Antikorupcija*“.

- Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Za gradnju netolerancije javnog mnijenja na korupciju potrebno je adekvatno i argumentirano medijsko izvještavanje, te je potrebno ostvariti saradnju sa medijima u Bosni i Hercegovini kojom bi se jačala objektivnost i relevantnost informacija u medijskom prostoru.

S obzirom na ograničene materijalno-tehničke uslove kojima Agencija raspolaže neophodno je jačanje saradnje sa međunarodnim partnerima i organizacijama civilnog društva posebno za neformalne oblike edukacije o pojavnim oblicima korupcije, mehanizmima za prevenciju korupcije i podizanja javne svijesti građana i aktivne participacije u borbi protiv korupcije, te edukacije djece i omladine o etici i integritetu i štetnosti korupcije.

2.5. Memorandumi o razumijevanju

Memorandumi o razumijevanju imaju za cilj formalizirati odnose među relevantnim akterima u provođenju antikorupcijskih politika i aktivnosti, te unaprijediti zajedničke aktivnosti u narednom periodu kojima je cilj prevencija i suzbijanje koruptivnih aktivnosti.

▪ Rezultati rada

- U cilju realizacije aktivnosti u okviru Abu Dhabi programske deklaracije kojom je predviđeno poboljšanje suradnje između revizorskih institucija i antikorupcijska tijela u prevenciji i borbi protiv korupcije, u periodu 15.11.-17.11.2023. godine na Jahorini je održan okrugli stol na temu „Jačanje saradnje između revizijskih institucija i antikorupcijskih tijela“, koji je rezultirao potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju između Ureda za reviziju institucija BiH i Agencije.

Memorandumom je predviđeno jačanje saradnje, a naročito: zajedničko organizovanje konferencija, simpozijuma, seminara, radionica iz oblasti prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije, razmjene informacija iz oblasti antikorupcijskog djelovanja, organizovanje i održavanje zajedničkih treninga sa fokusom na međunarodne standarde, etiku i integritet te kako tumačiti i razumjeti nalaze revizije i izvještaje za ciljne grupe, zajedničke inicijative vezane za organizovanje i održavanje aktivnosti podizanja svijesti o etici, integritetu i odgovornosti, promicanje nalaza revizije u svrhu njihovog korištenja pri kreiranju planova za borbu protiv korupcije i planova integriteta, razmatranje mogućih informacijskih i komunikacijskih rješenja za efikasnu razmjenu informacija između dvije institucije, održavanje periodičnih sastanaka koji uključuju institucije s nadležnostima u borbi protiv korupcije, poticaj i unapređenje aktivnosti od zajedničkog interesa za dvije institucije kao i ostale aktivnosti i drugi oblici saradnje koji su od zajedničkog interesa za institucije.

- U cilju poboljšanja saradnje u oblasti prevencije korupcije u oblasti obrazovanja, dana 12.07.2023. godine Agencija potpisuje Memorandum o razumijevanju sa Sveučilištem u Mostaru. Memorandum je potpisan sa ciljem pružanja različitih oblika podrške, međusobne pomoći i saradnje naročito u sljedećim oblastima: zajedničko organizovanje naučno-istraživačkih aktivnosti, konferencija simpozijuma, seminara, radionica iz oblasti prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije te ulaganje zajedničkih napora za osiguranje finansijskih sredstava iz vanjskih izvora, razmjenu stručnih i naučnih informacija kroz razmjenu časopisa, elektronskih časopisa, publikacija, udžbeničke literature te drugih stručnih materijala, resursa i usluga po osnovu principa reciprociteta, razvoj, izradu te realizaciju zajedničkih istraživačkih projekata, razmjenu akademskog i stručnog kadra, kako pri redovnim tako i u posebnim edukativnim procesima, izradu programa usavršavanja akademskog i stručnog kadra, poticaj i unapređenje aktivnosti od zajedničkog interesa za obje institucije, kao i drugi oblici saradnje koji su od zajedničkog interesa za institucije.

- Dan 26.09.2023.godine, u Budvi u Crnoj Gori, potpisan je Memorandum o razumijevanju između Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK) i Agencije za sprječavanje korupcije Crne Gore (ASK), a akcenat je stavljen na razmjenu iskustva i dobrih praksi u radu, sa naglaskom na oblast lobiranja, sukoba interesa, kao i podršku u implementaciji mjera sadržanih u Mapi puta UNODC-a.

Memorandum je potpisan na marginama regionalne konferencije posvećene realizaciji Mape puta UNODC-a.

- Ocjena stanja, izazovi i preporuke

U narednom periodu je potrebno nastaviti formalizaciju odnosa i suradnje sa relevantnim sudionicima. Dosadašnja praksa je pokazala da je potrebno aktivnije provoditi aktivnosti dogovorene sa partnerima koje su od zajedničkog interesa za potpisnike.

III. MEĐUNARODNA SARADNJA

Obaveza Agencije je da saraduje sa međunarodnim organizacijama, institucijama, inicijativama i organima. U vezi s tim međunarodne organizacije i institucije daju preporuke iz oblasti borbe protiv korupcije s ciljem usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i primjene međunarodnih standarda.

3.1. Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini

Delegacije Evropske unije u BiH funkcioniše pod rukovodstvom visokog predstavnika Unije za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku/potpredsjednika Komisije. Promoviše interese EU koji su ugrađeni u zajedničkim politikama koje, između ostalog, obuhvataju vanjske poslove i sigurnosna pitanja, trgovinu, poljoprivredu, ribarstvo, okoliš, saobraćaj, zdravstvo i sigurnost. Igra ključnu ulogu u realizaciji vanjske finansijske pomoći EU. Ova pomoć odnosi prvenstveno na sredstva koja se dodjeljuju iz Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA).⁷

- Rezultati rada

U periodu novembar-decembar 2023. godine održan je niz konsultacija sa osobljem EU Delegacije, kao i eksternim ekspertima, a sa ciljem pripreme novog ciklusa projektne podrške sistemu za sprečavanje korupcije u BiH kroz prizmu EU fondova za ovu oblast.

U izvještajnom periodu realizirane su sljedeće aktivnosti vezane za proces EU integracija u BiH:

- Predstavnici Agencije dali su doprinos u svezi održavanja **Sedmog sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost**. Predmetni sastanak, u online formatu održan je 6. i 7. decembra 2023. godine, uz aktivno sudjelovanje predstavnika Agencije, koji su davali odgovore predstavnicima tima iz EU Komisije u Briselu vezano za pitanja i problematiku iz oblast antikorupcije. U nastavku ovog procesa Agencija je 21.12.2023. godine pripremila pisane odgovore na dodatna pitanja, te ih dostavila Direkciji za evropske integracije BiH. Nakon Sedmog sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost date su preporuke, grupisane prema relevantnim ključnim prioritetima iz Mišljenja Komisije

⁷ https://www.eeas.europa.eu/bosnia-and-herzegovina/ko-smo-mi_bs?s=219

iz maja 2019. godine o zahtjevu BiH za članstvo u EU i odražavaju kratkoročne preporuke iz Izveštaja o BiH za 2023. godinu.

- Ažuriran je Akcioni fische Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) za 2023. godinu iz oblasti antikorupcije.
- Također, Agencija je ostvarila aktivan angažman i u ulozi „cross-cutting“ planiranja IPA III. Agencija je dala mišljenje na akcione fischee IPA III za sektor obrazovanje, socijalnu politiku i zapošljavanje u smislu povećanja transparentnosti urađenih analiza, a u vezi potreba u sektoru obrazovanja na kojem je fokus za 2023. godinu, te uvođenje principa transparentnosti kod kriterija za izbor korisnika usluga i roba i izbora ponuđača opreme, izrade interaktivnih platformi, kao i stručnog kadra zaduženog za edukaciju.
- U okviru aktivnosti Radne grupe za poglavlje 23, Agencija je u decembru 2023. godine izvršila analizu Akcionog plana za realizaciju preporuka Evropske komisije i Akcionog plana za usklađivanje propisa u BiH. S tim u vezi, a u okviru ovih Akcionih planova izvršena je dopuna mjera koje se odnose na rad i nadležnosti Agencije.

Preporuka koja se odnosi na rad i nadležnosti Agencije (SEDMI SASTANAK PODODBORA ZA PRAVDU, SLOBODU I SIGURNOST):

- *Usvojiti novu strategiju za borbu protiv korupcije i akcioni plan na državnom nivou i osigurati profesionalizaciju i efikasnu koordinaciju tijela za prevenciju korupcije na svim nivoima vlasti. (2. kvartal 2024.) Osigurati usklađenost strategija za borbu protiv korupcije na nivou cijele zemlje. (4. kvartal 2024.)*

- U decembru 2023. zaključen je ugovor o sprovođenju dvogodišnjeg Twinning projekta „Jačanje kapaciteta Agencije za borbu protiv korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK)“ u sklopu IPA 2020 programa, finansiranog sredstvima EU. Agencija je bila u potpunosti uključena u proces ispunjavanja preduslova za početak i uspješno provođenje projekta. Sredstva podrške biće prvenstveno usmjerena na rad Agencije, kao formalnog korisnika. Nakon izvršene selekcije, Delegacija Evropske unije dodijelila je italijansko-litvanskom konzorcijumu, na čijem je čelu Italijanska agencija za borbu protiv korupcije (ANAC), realizaciju zajedničkog (Twinning) projekta pomoći u cilju podrške Agenciji da unaprijedi svoj institucionalni razvoj i kapacitete upravljanja, te ga promovira kao referentnu tačku za prevenciju borbe protiv korupcije u BiH. U konzorcijumu se, pored ANAC-a, nalazi i Specijalna istražna služba Republike Litvanije. Vrijednost ovog projekta Evropske unije je 1 milion EUR, a zadatak je da se unaprijede kapaciteti Agencije kako bi BiH mogla voditi ka strateškoj politici borbe protiv korupcije (prevenciji korupcije). Radi se o veoma važnom projektu koji je strateški važan za proces evropskih integracija BiH. Projekat je usmjeren na svobuhvatnu podršku Agenciji kroz obuke, analize, primjere dobre prakse država članica EU, studijske posete.

3.2. Ured UN-a za droge i kriminal u Beču (UNODC)

U decembru 2000. godine Generalna skupština Ujedinjenih nacija odlučila je da formira ad hoc komitet za pregovore o efikasnom međunarodno-pravnom instrumentu protiv korupcije koji će se voditi u Uredu UN-a za droge i kriminal u Beču (UNODC).

Treba istaći i da je Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC) prvi pravno obavezujući međunarodni antikorupcijski instrument. Bosna i Hercegovina je potpisala predmetnu Konvenciju 16.9.2005. godine, a ista je ratificirana 26.10. 2006. godine.

UNCAC je trenutno potpisalo 140 država⁸. Obaveze država ugovornica prema Konvenciji svrstavaju se u pet kategorija i to: preventivne mjere, kriminalizacija, međunarodna saradnja;, povrat dobara i tehnička saradnja i razmjena informacija.

U cilju efikasnijeg provođenja Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC) Sekretarijat UNODC-a provodi reviziju provođenja UNCAC-a u državama potpisnicima predmetne Konvencije.⁹

▪ Rezultati rada

- Predstavnicima UNODC-a organizirali su 05.09.2023. godine u Beču, u Austriji svečani događaj otvaranja Regionalne komponente Globalne operativne mreže organa za provođenje zakona i za borbu protiv korupcije (GlobE Network). Pored delegacije iz BiH, događaju su prisustvovali i predstavnici iz Albanije, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije. Cilj događaja bio je da se predstavi, promoviše i podrži Deklaracija o uspostavljanju regionalne komponente GlobE mreže za Zapadni Balkan, čiji razvoj i uspostavljanje dodatno će ojačati institucionalne sposobnosti zemalja u regionu, omogućavajući istim da aktivno učestvuju u međunarodnoj saradnji u oblasti provođenja zakona.
- U okviru Berlinskog procesa Upravljačka grupa za sigurnost povjerala je Uredu UN-a za droge i kriminal u Beču (UNODC) projekat izrade ***Mape puta za borbu protiv korupcije i nezakonitih finansijskih tokova za Zapadni Balkan.***

U izvještajnom periodu, a u svezi nastavku navedenog projekta, UNODC je organizovao 26-27.09.2023. godine konferenciju na tehničkom nivou u Budvi, u Crnoj Gori. U ime delegacije BiH, predstavnici Agencije kao kontakt tačke za BiH, na ovoj su konferenciji prezentovali izvještaj o trenutnom statusu i implementaciju Mape puta za BiH. Izvještaj je rezultat prikupljenih podatke od relevantnih institucija u BiH za finalnu fazu izvještavanja o nivou implementacije pojedinačnih ciljeva, kao i identifikacije prijedloga novih aktivnosti, koje bi postale dio nastavka Mape puta za svaku od jurisdikcija na Zapadnom Balkanu.

⁸ <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/uncac.html>

⁹ <https://www.unodc.org/unodc/treaties/CAC/country-profile/CountryProfile.html?code=BIH>

- Dana 22.09.2023.godine u Bečićima (Crna Gora) održan je regionalni okrugli stol u organizaciji UNODC na temu borbe protiv korupcije kroz obrazovanje. Na ovom događaju, uz predstavnike BiH, sudjelovali su i predstavnici država u regiji, koji su imali priliku da podijele iskustva pozitivnih primjera i praksi, te da razgovaraju o kreiranju, razvoju i provođenju antikorupcijskih politika u oblasti obrazovanja.
- Predstavnik Agencije sudjelovao je na događaju pod nazivom "Vrhovne revizijske institucije i antikorupcijska tijela udružuju snage u borbi protiv korupcije", koji je organizirao UNODC pod pokroviteljstvom programske Deklaracije iz Abu Dhabija, a koji se održao u Atlanti (SAD) dana 10.12.2023.godine, kao pred-događaj Desete sjednice Konferencije Država članica Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (CoSP-a).

U okviru Panel II- „Uspješna suradnja diljem svijeta: Regionalni i nacionalni pristupi“ predstavnik Agencije govorio je o aktivnost APIK-a u okviru ovog programa, potpisanom MoU između Ureda za reviziju institucija BiH i APIK-a, prvog takvog u široj regiji, koja je potpisan u okviru održane stručne konferencije na Jahorini u periodu 15-17.11.2023.godine, što je od strane svih sudionika ocijenjeno kao pozitivan primjer u radu i primjeni Abu Dhaabi programske Deklaracije (ADDP).

Napori u primjeni ADDP usklađeni su s članom 9. stavkom UNCAC-a, koji zahtijeva od država stranaka da "poduzmu odgovarajuće mjere za promicanje transparentnosti i odgovornosti u upravljanju javnim financijama, a UNODC pruža stručnost, proizvode znanja i tehničku pomoć za jačanje kapaciteta relevantna nacionalna tijela da se uključe u značajne suradničke saveze i poboljšaju nacionalnu i regionalnu suradnju.

- Predstavnik Agencije sudjelovao je u nastavku u radu Desete sjednici Konferencije Država članica Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (CoSP-a), održanoj u Atlanti u periodu od 11. do 15. decembra 2023. godine. Na sjednici su usvojene Rezolucije čiji je fokus između ostalog bio na oblastima mjerenja korupcije, efikasnosti primjene antikorupcijskih mjera, te poseban segment je posvećen korupciji u privatnom sektoru.
- Agencija je u izvještajnom periodu dala svoj doprinos u izvještavanju o postignutom napretku i izazovima na koje se naišlo u primjeni rezolucije 9/1. Sve države ugovornice su pozvane da pruže relevantne informacije u skladu sa paragrafom 25. Rezolucije 9/1, pod naslovom „*Deklaracija iz Šarm el Šeika o jačanju međunarodne saradnje u prevenciji i borbi protiv korupcije tokom vanrednih situacija i reagovanja i oporavka u kriznim situacijama*“.

3.3. OECD - Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj

OECD pruža okruženje u kojem vlade mogu upoređivati iskustva u politikama, tražiti odgovore na zajedničke probleme, utvrditi dobre prakse i raditi na koordinaciji domaćih i međunarodnih politika.

U okviru OECD-a osnovana je Mreža protiv korupcije (ACN), kao regionalni program otvoren za zemlje Istočne Evrope i Centralne Azije. Ključni učesnici mreže su predstavnici nacionalnih vlada i nezavisnih institucija za borbu protiv korupcije.

Agencija je aktivno uključena u rad ovog tijela, a učestvuje i u izradi tematskih studija iz oblasti borbe protiv korupcije.

▪ Rezultati rada

- OECD je započeo proces „*Procjena konkurentnosti ekonomija zemalja Zapadnog Balkana (Srbija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Kosovo i Albanija) za "SEE Competitiveness Outlook 2024"*. Aktivnost je započela 4. maja 2023. godine, a finalizacija se očekuje početkom 2024 godine. Pregled se radi svake četiri godine. Agencija, kao kontakt tačka za prikupljanje podataka na državnom nivou za oblast borbe protiv korupcije, ima koordinacionu ulogu u procesu konsultativnih priprema. Pregled, takođe, obuhvata obradu i analizu statističkih podataka iz oblasti antikorupcijskih politika, sukoba interesa, sistema imovinskih kartona, zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH, istraga, pravosuđa... Radi se o složenom procesu participativne procjene, uzimajući u obzir stavove različitih zainteresovanih strana (predstavnik vlade, akademske zajednice, nevladinih organizacija, privatnog sektora i šireg civilnog društva) kako bi se stvorila uravnotežena i utemeljena osnova za buduću reformu. Svrha ovog procesa je utvrđivanje nivoa konkurentnosti na nivou država članica Evropske unije (EU) i zemalja OECD-a, a nudi se i uvid u to gdje se naša zemlja trenutno nalazi u poređenju sa drugim učesnicima sa Zapadnog Balkana. Na koncu, rezultati ovog procesa identificiraju koja je područja potrebno unaprijediti.
- Na OECD/ACN plenarnom zasjedanju od 3-5.10.2023. godine u Parizu, u okviru sesije „*Inicijative u borbi protiv korupcije i uvođenje integriteta u obrazovnom sektoru u zemljama ACN*“, Agencija je imala priliku da predstavi projekat Javnog poziva za učenike osnovnih i srednjih škola u cilju podizanja svijesti djece i omladine o štetnosti korupcije.
- U nastavku saradnje Agencija je dostavila informaciju o svojim dobrim praksama Sekretarijatu ACN/OECD-a za godišnji izveštaj o aktivnostima ACN-a za 2023. godinu. Prema uobičajenoj praksi, pored napretka u implementaciji ACN programa rada, godišnji izveštaj uključuje ključna dešavanja u borbi protiv korupcije u zemljama ACN-a.
- Agencija je učestvovala u OECD izvještaju – Profil države (Bosnia & Herzegovina Country profile) kao koordinator prikupljajući potrebne podatke od relevantnih institucija i dajući sopstveni doprinos o politikama antikorupcije u BiH. U okviru saradnje sa ACN /OECD-om Agencija je učestvovala u projektu „*Pošteni tržišni uslovi za konkurentnost u jadranskom regionu*“. Projekat je imao za cilj da podrži stvaranje jednakih tržišnih uslova u tri pilot zemlje iz jadranskog regiona (Srbija, Hrvatska i Bosna i Hercegovina) kako bi se poboljšala konkurentnost i integritet na održiv i inkluzivan način.
- Agencija, kao kontakt tačka za prikupljanje podataka na državnom nivou za oblast borbe protiv korupcije, ima koordinacionu ulogu u procesu konsultativnih priprema. Pregled, takođe, obuhvata obradu i analizu statističkih podataka iz oblasti antikorupcijskih politika, sukoba interesa, sistema imovinskih kartona, zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH, istraga, pravosuđa... Radi se o složenom procesu participativne procjene, uzimajući u obzir stavove različitih zainteresovanih strana (predstavnik vlade, akademske zajednice, nevladinih organizacija, privatnog sektora i šireg civilnog društva) kako bi se stvorila uravnotežena i utemeljena osnova za buduću reformu. Svrha ovog procesa je

utvrđivanje nivoa konkurentnosti na nivou država članica Evropske unije (EU) i zemalja OECD-a, a nudi se i uvid u to gdje se naša zemlja trenutno nalazi u poređenju sa drugim učesnicima sa Zapadnog Balkana. Na koncu, rezultati ovog procesa identificiraju koja je područja potrebno unaprijediti.

3.4. EPAC/EACN (evropski partneri protiv korupcije/evropska kontakt mreža za borbu protiv korupcije)

Evropski partneri protiv korupcije (EPAC) i Evropska kontakt mreža za borbu protiv korupcije (EACN) uspostavljeni su sa ciljem razmjene iskustava i prekogranične saradnje u razvijanju zajedničkih strategija i promovisanju visokih profesionalnih standarda u domenu prevencije i suzbijanja korupcije. BiH primljena je kao punopravni član EPAC/EACN mreže u toku 18. sjednice¹⁰ Generalne skupštine EPAC/EACN. EPAC/EACN koja okuplja više od 80 institucija iz država članica Savjeta Evrope i Evropske unije, među kojima je i Agencija.

▪ Rezultati rada

U organizaciji EPAC/EACN, Agencija je učestvovala na webinaru „*Korupcija bez granica. Kako sarađivati da bismo je riješili?*“, održanom 13. jula 2023. godine. Navedeni događaj imao je za cilj predstavljanje najnovijih globalnih antikorupcijskih praksi u cilju poboljšanja znanja i vještina praktičara za borbu protiv korupcije za efikasno spriječavanje i borbu protiv korupcije.

3.5. Komisija za saradnju sa NATO-om Bosne i Hercegovine

▪ Rezultati rada

Komisija za saradnju sa NATO-om Bosne i Hercegovine održala je 11. oktobra 2023. godine inauguralnu sjednicu u Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Jedna od tačaka dnevnog reda bile su pripreme oko izrade nacrtu dokumenta „Program reformi BiH 2023“. S tim u vezi je Agencija dostavila 24.10.2023. godine Ministarstvu vanjskih poslova BiH informacije o stepenu realizacije aktivnosti koje su planirane u prijedlogu „Programa reformi Bosne i Hercegovine 2023“. Naime, dostavljene informacije Agencije odnose se na izradu strateških dokumenata, uspostave tijela za borbu protiv korupcije, pripreme planova integriteta i planova za borbu protiv korupcije, kao i informacije o prijavama korupcije te statusu uzbunjivača.

¹⁰ https://www.hatvp.fr/english_news/the-18th-annual-conference-of-the-european-partners-against-corruption-epac-eacn/

3.6. RAI (Regionalna antikorupcijska inicijativa)

- Rezultati rada

Predstavnici APIK-a uzeli su učešće na webinaru pod naslovom „Uvođenje sistematske procjene rizika od korupcije u jugoistočnoj Evropi“, koji je održan 28.09.2023. godine u organizaciji RAI-a i Regionalne platforme za javno-privatno partnerstvo dobrog upravljanja (R2G4P).

IV. SARADNJA SA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA

Jedna od nadležnosti Agencije je da saraduje sa organizacijama civilnog društva po pitanju prevencije korupcije. Ovom saradnjom potvrđuje se opredijeljenost Agencije i civilnog društva da jačaju obaveze i odgovornosti u ispunjavanju preuzetih uloga kao i razvoju zajedničkih projekata koji promoviraju dobre prakse u prevenciji korupcije.

U tom smislu, Agencija je u saradnji s nadležnim institucijama i kvalificiranim OCD-ima provela aktivnosti usmjerene na povećanje transparentnosti u korištenju javnih sredstava u radu institucija BiH.

- Rezultati rada

Agencija je pripremila dokument pod nazivom **Smjernice za primjenu kriterija kod dodjele finansijskih sredstava iz budžeta institucija BiH**. Ovaj dokument nastao je na osnovu jasnog opredjeljenja institucija BiH za veći nivo proaktivne transparentnosti, što je izraženo kroz Savjetodavno vijeće Inicijative za otvorenu vlast Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 72/19), uz uzimanje u obzir najboljih praksi zemalja EU i regije.

Navedeni dokument se također referira i na ispunjavanje mjere broj devet, koja se odnosi na "Unapređenje proaktivne transparentnosti u procesima dodjeljivanja finansijskih sredstava iz budžeta", kako je definisano u Akcijskom planu Vijeća ministara BiH za provođenje inicijative "Partnerstvo za otvorenu vlast" u periodu od 2022. do 2024. godine.

Nastojeći osigurati veću efikasnost, Agencija je imenovala radnu grupu za izradu spomenutog dokumenta koji je razvijen na temelju jasnog opredjeljenja institucija BiH za višom razinom proaktivne transparentnosti. U svrhu jasnog definiranja kriterija za dodjelu javnih sredstava, Agencija je održala konsultacije s Pravnim timom TI BiH radi finalizacije dokumenta.

Također, kako bi se komunicirao konceptualni okvir i sadržaj dokumenta, održani su radno-konsultativni sastanci sa slijedećim institucijama:

- Ministarstvom pravde BiH, 24.10.2023. godine
- Ministarstvom finansija i trezora BiH, 28.11.2023. godine
- Uredom koordinatora za reformu javne uprave (PARCO), 14.12.2023. godine

Na sastancima su prezentirane obaveze Agencije iz Akcijskog plana Vijeća ministara BiH za provedbu inicijative "Partnerstvo za otvorenu vlast" za period 2022-2024., posebno mjera br. 9 o

unapređenju transparentnosti u dodjeli budžetskih sredstava (1.1.2023–31.8.2024.). Također, objašnjen je proces razvoja Smjernica unutar Agencije, uključujući njihov koncept i sadržaj.

Na sastancima, predstavnici navedenih institucija podržali su sadržaj dokumenta i složili se da je potrebno osmisliti strategiju promocije i distribucije ovog dokumenta svim institucijama u BiH. Također, razmotrene su buduće zajedničke aktivnosti usmjerene na punu primjenu Smjernica. Inicijativa za održavanje radno-konsultativnog sastanka poslana je i Direkciji za europske integracije, koja je potvrdila primitak dokumenta.

Ovaj dokument pruža smjernice za dodjelu finansijskih sredstava iz budžeta institucija BiH civilnim organizacijama. Također, povećava transparentnost i omogućava bolji nadzor nad implementacijom sredstava uz upravljanje rizicima od korupcije.

4.1. Savjetodavni tim za reviziju i koordinaciju implementacije UN Konvencije za borbu protiv korupcije (UNCAC) u BiH

Imajući u vidu uspješne prakse iz prethodnog procesa revizije implementacije UNCAC-a u BiH, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i Transparency International BiH pokrenuli su inicijativu za sveobuhvatni monitoring primjene UNCAC-a u zemlji. Ova inicijativa uključuje osnivanje Savjetodavnog tima za provedbu UNCAC-a u BiH, što predstavlja pionirski korak u uspostavljanju systemske saradnje između javnog i nevladinog sektora u zemlji.

Tim čine tijela i institucije za borbu protiv korupcije na svim nivoima, zajedno s drugim relevantnim organizacijama civilnog društva, a provodit će sljedeće aktivnosti:

- Koordinacija aktivnosti BiH u implementaciji UN Konvencije za borbu protiv korupcije;
 - Uspostava sistema izvještavanja i osiguranje zastupljenosti svih segmenata bh društva u reviziji implementacije UN Konvencije za borbu protiv korupcije;
 - Koordinacija i aktivno učešće u projektnom planiranju kroz ostvarivanje saradnje javnog sektora (APIK i TSK) i kvalificiranih organizacija civilnog društva u vezi sa projektnim zadacima koji se direktno odnose na UN Konvenciju za borbu protiv korupcije;
 - Razmjena dobrih iskustava i praksi u oblasti promocije aktivnog angažmana i doprinosa organizacija civilnog društva u reviziji implementacije UN Konvencije za borbu protiv korupcije u BiH;
 - Osmišljavanje i provođenje promotivnih aktivnosti usmjerenih na značaj provedbe odredbi UN Konvencije za borbu protiv korupcije u BiH.
- Rezultati rada

Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK), u partnerstvu sa Transparency International BiH, organizirala je Prvi radno-konsultativni sastanak Savjetodavnog tima za reviziju i koordinaciju implementacije UN Konvencije protiv korupcije (UNCAC) u BiH, održan 14.11.2023. u Sarajevu. Na sastanku su prisustvovali predstavnici APIK-a, TI BiH,

Programskog Ureda UNODC-a u BiH, entitetskih i kantonalnih tijela/ureda za borbu protiv korupcije te nevladinog sektora. Donesen je Poslovnik o radu, koji regulira način odlučivanja, prava i dužnosti članova Savjetodavnog tima, čiji je cilj unaprijediti koordinaciju aktivnosti i osigurati zastupljenost svih relevantnih segmenata bh. društva u implementaciji UNCAC-a u BiH.

- Ocjena stanja, izazovi i prepreke

U narednom periodu, poseban naglasak će biti na jačanju suradnje s organizacijama civilnog društva u koordinaciji aktivnosti protiv korupcije i dijeljenju ključnih informacija. Planira se unaprijediti princip proaktivne transparentnosti te razmotriti potpisivanje memoranduma o razumijevanju i saradnji s relevantnim organizacijama civilnog društva u ovoj oblasti.

V.POSTUPANJE PO ZAHTJEVIMA U SKLADU SA ZAKONOM O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U BIH

Cilj Zakona o slobodi pristupa informacijama je da olakša i potakne saopćavanje informacija pod kontrolom javnog organa uz najnižu prihvatljivu cijenu.

- Rezultati rada i ostale aktivnosti

U periodu od 01.07.2023. do 31.12.2023. godine na adresu Agencije pristigao je jedan zahtjev za slobodan pristup informacijama u kojima se tražilac informacija poziva na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH.

Zahtjev je odobren, te su podnosiocu zahtjeva u potpunosti dostavljene tražene informacije.

U međuvremenu Parlamentarna skupština BiH usvojila je novi Zakon o slobodi pristup informacijama u BiH. Zakon je na snagu stupio 13.09.2023. godine te je u skladu sa odredbama ovog zakona Agencija evidenciju o pristiglim zahtjevima i postupanju u vezi sa istim dostavila Žalbenom vijeću i Instituciji ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

- Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Najviše dilema i nedoumica prilikom primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, kada je riječ o nadležnostima i djelokrugu rada Agencije i dalje izaziva nepostojanje prakse i jasnih smjernica za postupanje kada je riječ o oblasti koja se odnosi na prijavitelje korupcije i zaštićeno prijavljivanje korupcije.

Posljednjih godina, sa naglaskom na izvještajni period, Agencija vrlo često dobija zahtjeve za slobodan pristup informacijama iz ove oblasti, gdje tražioci informacije od Agencije zahtijevaju dostavljanje dokumentacije koja sadrži osjetljive podatke, kao i imena i prezimena osoba koje se spominju u određenim procesima. Upravo te slučajeve, odnosno zahtjeve Agencija odbija ili djelimično odobrava kako, eventualno, ne bi dovela u pitanje poštivanje Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH ili Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u BiH.

VI. SPRJEČAVANJE SUKOB INTERESA

Zakonom o izmjenama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 87/13) osnovana je Komisija za odlučivanje o sukobu interesa, a pri Agenciji je uspostavljeno Odjeljenje za sukob interesa/Ured Komisije za odlučivanje o sukobu u kojem radi 7 državnih službenika.

Iako su navedeni državni službenici uposlenici Agencije, za Agenciju su isključivo vezani samo za korištenje materijalno-finansijskih i tehničkih resursa Agencije te rješavanje njihovih radno-pravnih i statusnih prava, dok je nametnuta praksa, zbog određenih zakonskih neusklađenosti, da su po osnovu rada i obaveza isključivo vezani za rad Komisije za odlučivanje o sukobu interesa u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Agencija se nada zakonskom rješenju kojim će omogućiti da Odjeljenju za sukob interesa postanu sastavni dio Agencije što bi trebalo omogućiti efikasniji i efektivniji rad zaposlenih u navedenom Odjeljenju. Nakon toga bi se moglo očekivati redovnije izvještavanje iz ove oblasti, te odnos koji je u potpunosti usklađen sa svim zakonskim rješenjima u smislu funkcionisanja institucija Bosne i Hercegovine. U tom smislu Agencije je već ranije ukazala Ministarstvu pravde BiH da se prilikom izrade novog zakonskog rješenja Odjeljenje za sukob interesa treba nalaziti „u Agenciji“, a ne „pri Agenciji“ kao što predviđa trenutno zakonsko rješenje. Smatramo da rješenje „pri Agenciji“ nije dovoljno jasno kako bi Agencija funkcionisla i u smislu Zakona o upravi BiH.

VII. MATERIJALNO-FINANCIJSKI ASPEKT, LJUDSKI RESURSI, INSTITUCIONALNI RAZVOJ, TRANSPARENTNOST RADA

7.1. Materijalno-financijski aspekt rada, revizija, FUK

U izvještajnom periodu Agencija je nastavila sa aktivnostima redovitih poslova vezanih za finacijski aspekt, te poboljšanje materijalno-tehničkih resursa i iznalaženju najboljih mogućih rješenja sa predviđenim finansijskim sredstvima.

- Rezultat rada

Tako, startalo se sa prebacivanjem poslova uredskog poslovanja i pisarnice na tvz. OWIS sustav (DMS aplikacija). Nabavljene su licence za 25 korisnika/radnih mjesta u Agenciji. Ovim načinom organizacije i funkcioniranjem očekuju se efektivna i efikasna poboljšanja svih procesa rada, kao i smanjenje operativnih troškova tonera, papira i sl.

Prema donesenom Planu javnih nabavki za 2023. godini, a sukladno Zakonom o javnim nabavkama, zaključno sa 31.12.2023. godine, realizovane su sve javne nabavke prema predviđenoj dinamici i rokovima.

U periodu 10-16.10.2023.godine od strane revizora iz Ureda za reviziju institucija BiH izvršena je tvz. prethodna finansijska revizija Agencije za period 01.01. – 31.08.2023. godinu.

Također, u izvještajnom periodu, a u skladu sa odobrenim Godišnjim planom rada Jedinice za internu reviziju Parlamentarne skupštine BiH za 2023. godinu, izvršena je naknadna revizija postupanja po preporukama datim u Izvještaju o internom revizorskom pregledu sistema sukoba interesa.

Prema zakonskim rokovima odrađene su i slijedeće aktivnosti:

- pripreme za redovni popis na dan 31.12.2023. godine,
- šestomjesečni i devetomjesečni izvještaj o izvršenju budžeta Agencije za 2023. godinu,
- zahtjev za odobrenjem sredstava za budžet Agencije u 2024. godinite,
- ažuriranje Plana javni nabavki za 2023. godinu,
- redoviti obračun i isplata plaća i ostalih naknada uposlenicima.

U cilju uspostave, razvoja i implementacije, te daljnje harmonizacije sistema finansijskog upravljanja i kontrole (FUK-a) u Agenciji, a koji nije u ranijem perioda adekvatno razvijen i uspostavljen, u izvještajnom periodu pripremljen je i donesen Pravilnik o finansijskog kontroli i upravljanju, te se u budućem periodu očekuje donošenje internih propisa po svim komponentama finansijskog upravljanja i kontrole, kao i podzakonskim aktima i standardima interne kontrole, a koji nisu do sada doneseni ili uspostavljeni u Agenciji.

7.2. Ljudski resursi

Iz službenih evidencija Agencije vezanih za ljudske resurse zaključujemo da je u periodu 01.07.-31.12.2023. godine broj uposlenih jednak ranijem periodu, odnosno da se u radnom odnosu nalaze 33 uposlenika, što čini 80% popunjenosti u odnosu na predviđeni ukupni broj uposlenika po važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Agencije.

S obzirom da usluge čišćenja, održavanja i higijene prostorija Agencije, koje su u obavezi i nadležnosti Službe za zajedničke poslove u institucijama BiH, a koje nisu nikad dosad osigurane od istih, ove usluge se u kontinuitetu osiguravaju angažiranjem izvršitelja po osnovu ugovora o djelu, s obzirom da Agencija nema sistematizirano ovo radno mjesto. Troškovi ovih usluga finansiraju se iz vlastitih sredstava Agencije i predstavljaju dodatno budžetsko ograničenje.

Za posljednja dva mjeseca izvještajnog perioda (11/2023 i 12/2023) Agencija je angažirala IT stručnjaka po ugovoru o djelu, zbog bolesti i dužeg perioda bolovanja stalno uposlenika za IT poslove.

Ostali tekući poslovi vezani za ljudske resurse redovito su se obavljali u izvještajnom periodu: u skladu sa planom i rokovima izvršeno je ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika, izdavane su potvrde i druga administrativna dokumentacija po traženju uposlenika i sl.

Iz evidencija Agencije primjetna je i značajno veća zainteresiranost i angažiranost državnih službenika za pohadanje relevantnih obuke u organizaciji Agencije za državnu službu BiH.

Tako u izvještajnom periodu je 16 državnih službenika sudjelovalo na 22 obuke, što je identično ukupnom broju službenika za cijelu prethodnu godinu (16 državnih službenika na 42 obuke).

Treba istaći i da je od navedena 33 uposlenika, 7 uposlenika Agencije, po statusu državnih službenika, raspoređeno u Odjeljenje za sukoba interesa, što je posebna dosadašnja problematika u radu ove Agencije.

Naime, navedeni državni službenici nalaze se raspoređeni unutar Agencije, ali zbog određenih zakonskih neusklađenosti i razvijene prakse rada u ranijem periodu, isti su unutar Agencije vezani samo za korištenje materijalno-finansijskih i tehničkih resursa Agencije, i rješavanje njihovih radno-pravnih i statusnih prava, dok je nametnuta praksa da su po osnovu rada i obaveza isključivo vezani za rad zajedničke Komisije za odlučivanje o sukobu interesa u Parlamentarnoj skupštini BiH. Oni čine 22,5% ukupno uposlenih u Agenciji.

Tokom izvještajnog perioda Agencija je ovu problematiku izložila i prema Radnoj grupi zaduženoj za sačinjavanje novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa u BiH, kao i donosiocima izvršne i zakonodavne vlasti. I očekivanja su da isto bude riješeno u novom Zakonu o sprječavanju sukoba interesa u BiH.

7.3. Unapređenje transparentnosti web stranice Agencije

Proaktivna objava informacija od javnog je značaja, jer direktno doprinosi ostvarivanju koncepta dobre uprave u Bosni i Hercegovini, vraća povjerenje javnosti u rad državnih institucija, a građanima omogućava veću informiranost u rad javne uprave.

Uviđajući važnost proaktivne transparentnosti i otvorenosti institucija prema javnosti, BiH je usvojila novi Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH (Službeni glasnik BiH br. 61/23) koji je stupio na snagu 13.09.2023. godine.

Zakon predviđa obavezu svih institucija BiH da na svojoj internet stranici ili na drugi pogodan način redovno objavljuju i ažuriraju informacije iz svog djelokruga rada na lako dostupan način, kad je to god moguće i odgovarajuće, u mašinski čitljivom obliku, u roku od 15 dana od nastanka informacije. Na ovaj način je i Zakonom uređeno pitanje proaktivne transparentnosti institucija BiH.

▪ Rezultati rada

Poštujući standarde proaktivne transparentnosti i Zakon o slobodi pristupa informacija na nivou institucija BiH, Agencija je u izvještajnom periodu, kao i prethodnih godina, na web stranici objavljivala strateške i finansijske dokumente, koje je donijela tokom izvještajnog perioda.

U cilju unaprijeđenja ove oblasti i kako bi bila na raspolaganju građanima BiH, te iskazala maksimalnu opredijeljenost za transparentnošću, Agencija je u ranijem periodu imenovala

službenika za informisanje zaduženog za realizaciju navedenih aktivnosti i izvjestitelja u ime Agencije.

S tim u vezi, Agencija redovno dostavlja izvještaj o poštivanju standarda proaktivne transparentnosti Uredu koordinatora za reformu javne uprave pri Vijeću ministara BiH.

Također, Agencija je u izvještajnom periodu odgovarala na upite građana u vezi sa proaktivnom transparentnošću, odnosima s javnošću i otvorenošću institucija prema javnosti. Upiti građana su se, između ostalog, odnosili na problematiku javne nabavke, antikorupcijske obuke, planove integriteta, planove borbe protiv korupcije, izradu godišnjih planova rada, odnosno indikatore učinka i slično.

Istodobno, Agencija je bila na raspolaganju predstavnicima medija i bh. javnosti, te su predstavnici Agencije kontinuirano odgovarale na usmene i pisane upite novinara i građana. Sačinjavana su i saopćenja za javnost sa održanih tematskih sastanaka i događaja, te su s ciljem upoznavanja šire javnosti dostavljana novinskim kućama u BiH i sa pratećim fotografijama postavljana na web stranicu Agencije.

Prema analizi sadržaja pristiglih upita, u izvještajnom periodu mediji su najviše bili zainteresirani za obradu sljedećih tema:

- Provođenju konkursnih procedura u institucijama BiH;
- Korupciji kao prepreci ekonomiji i stranim ulaganjima u BiH;
- Usklađivanju evropskih antikorupcijskih politika sa zakonodavstvom BiH;
- Razlozima neusvajanja prethodno predloženih strategija za borbu protiv korupcije;
- Načinu i preprekama u bobi protiv korupcije u BiH;
- Zaštiti prijavitelja korupcije u BiH;
- Broju i karakteru prijava za korupciju;
- Aktivnostima na izradi Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. godina.

▪ Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Kako se u budućem radu i aktivnostima Agencije očekuje veća angažiranost u svim sferama rada, a smještajni kapaciteti Agencije već sad ne zadovoljavaju većinu radnih potreba i procesa, ovaj faktor može biti uveliko limitator koji će utjecati na kvalitetu i ograničenja u rada i rezultatima Agencije.

Potreba donošenja novog Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji i Sistematizaciji radnih mjesta, je već zadana obveza Agenciji po preporukama revizorskih izvješća, ne samo zbog potrebe usklađivanja sa normativnim aktima, već i usklađivanje sa potrebama razvoja i unaprjeđenja procesa rada u skladu sa međunarodnim standardima i preporukama vezanim za rad Agencije ovog tipa. Stoga je rješavanje ove problematike vrlo složen izazov za rukovodstvo Agencije i svih ostalih koji se povezuju za rad i donošenje odluka ove vrste, imajući u vidu budžetska ograničenja i cjelokupnu problematiku kad je u pitanju donošenje ove vrste odluka.

I u izvještajnom periodu, Agencija je zbog budžetske limitiranosti raspolagala i sa ograničenim finansijskim resursima za promotivne aktivnosti i usluge informiranja, kao i kampanje koje bi Agenciju i njen rad direktno približili javnosti. U budućem periodu to trebalo svakako unaprijediti, kako osiguranjem dodatnih budžetskih sredstava za te namjene, tako i kroz nominiranja projekata prema donatorskim sredstvima.

DIREKTOR

Elvis Kondžić

Istočno Sarajevo, 21.05.2024 godine

Broj: 01- 07-3-518-3 /24